

VY_32_INOVACE_16_ROHÁČ OBECNÝ_25

Autor: Vladimír Bělín

Škola: Základní škola Slušovice, okres Zlín,
příspěvková organizace

Název projektu: *Zkvalitnění ICT ve slušovické škole*

Číslo projektu: CZ.1.07/1.4.00/21.2400

ANOTACE

- Materiál (DUM – digitální učební materiál) je určen pro práci za pomoci počítače, dataprojektoru a promítacího plátna. Dá se využít v předmětu přírodopis, sedmém ročníku. Je součástí tématického okruhu hmyz.
- Materiál vznikl za pomoci ŠVP v souladu s požadavky RVP pro přírodopis. Je určený k vyvozování nového učiva, opakování a procvičování učiva.
- V prezentaci je stručným způsobem uvedeno systematické zařazení, charakteristika, výskyt a způsob života druhu.
- Součástí prezentace jsou čtyři testové otázky na procvičování.
- Materiál vznikl z materiálů autora, který vycházel z učebnice: Čabradová Věra, Hlasch František, Sejpka Jaroslav, Vaněčková Ivana: Přírodopis pro 6.ročník ZŠ a první víceletého gymnázia, Fraus, Plzeň, 2003.

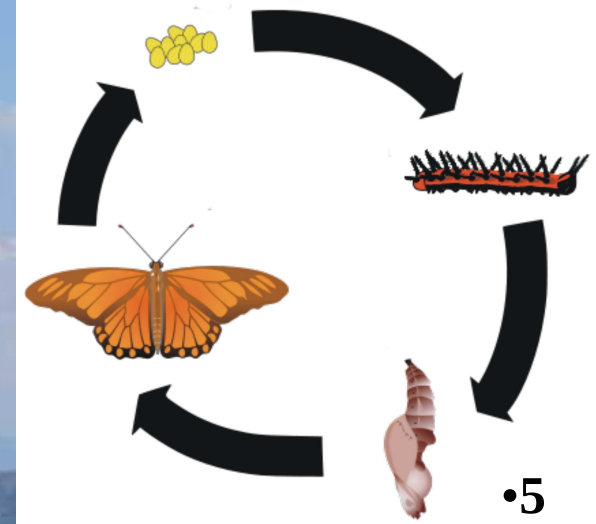
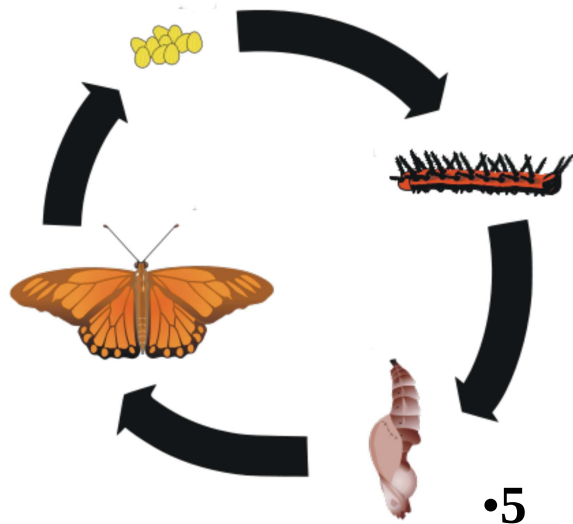
KMEN:

ČLENOVCI

TŘÍDA:

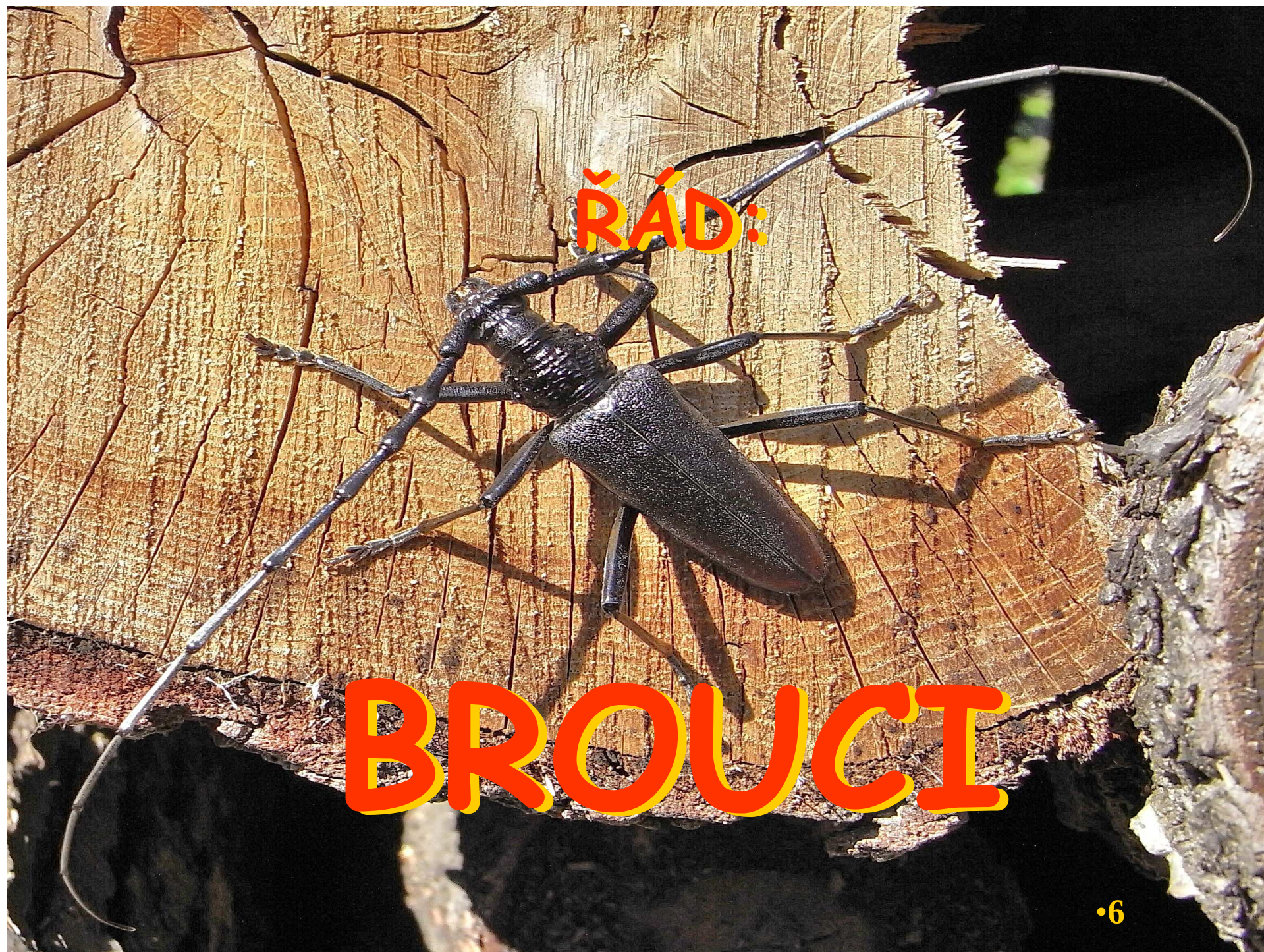

H M Y Z

PROMĚNOU DOKONALOU

VAJÍČKO - LARVA - KUKLA - Dospělec

ŘÁD:

BROUČI

ČELEĎ:
ROHÁČOVITÍ

ROHÁČ
OBEČNÝ

Roháč obecný je nejznámější představitel brouků z čeledi roháčovitých a největší brouk Evropy.

V České republice byl rozšířen v listnatých lesích po celém území. Dnes je však jeho výskyt lokalizován do několika oblastí.

Nejhojněji se pak vyskytuje na jižní Moravě.

ROHÁČ OBECNÝ

•9

1. Chráněný a ohrožený druh.
2. Je na světovém seznamu ohrožených druhů.
3. Je zapsán ve druhém dodatku směrnice lokalit Evropské unie z roku 1992, která požaduje, aby členské státy stanovily zvláštní území ochrany přírody pro ohrožené druhy.
4. Druh je též zapsán ve třetím dodatku „Dohody o ochraně evropských živočichů a přírodních nalezišť“ (Bernská dohoda z roku 1982).
5. Žije v dutinách starých stromů a v mrtvých pařezích v lesích a hájích.
6. S odstraňováním starých stromů a pařezů mizí i přirozené prostředí a zdroj obživy tohoto brouka.

Roháč obecný

•10

Největší středoevropský roháč. Dosahuje délky 25-75 mm. Tvarem a velikostí je proměnlivý. Sameček má mohutně vyvinutá kusadla.

U roháče obecného se projevuje pohlavní dvojtvárnost, která spočívá v tom, že samci mají větší kusadla a jsou i celkově větší než samice

♂

♀

Roháč obecný

•13

Výskyt dospělců: od konce V. do VIII.
Nejvíce aktivní je ve večerních hodinách.
Samičky kladou vajíčka do rozkládajícího se dřeva.

Larva prochází několika fázemi vývoje a po 4 až 6 letech se zakuklí.

Kukla roháče žije asi tři měsíce v půdě.
V létě se vylíhne dospělý brouk, který žije pouze několik měsíců a živí se nektarem a šťávou stromů a rostlin.

Procvičování tématu:

Roháč obecný přezimuje jako:

a) Larva

b) Kukla

c) Dospělec

Procvičování tématu:

Dospělý roháč obecný se živí:

- a) Listím rostlin
- b) Šťávou a nektarem rostlin
- c) Dřevem

Procvičování tématu:

Roháč obecný patří mezi:

- a) Hmyz s proměnou dokonalou
- b) Hmyz s proměnou částečnou
- c) Hmyz s proměnou nedokonalou

Procvičování tématu:

Roháč obecný je:

- a) Velmi ohrožený a chráněný
- b) V ČR se vůbec nevyskytuje
- c) Velmi rozšířený a škodlivý

Zdroje použitých materiálů:

1. Commons. In *Wikipedia : the free encyclopedia* [online]. St. Petersburg (Florida) : Wikipedia Foundation, , last modified on 30.1.2010 [cit. 2011-10-14]. Dostupné z WWW: <http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/1/14/Animal_diversity.png>.
2. Foto: archiv autora – Česká republika: České Žleby: 26.8.2011
3. Soubor:Hoverflies mating midair.jpg. In *Wikipedia : the free encyclopedia* [online]. St. Petersburg (Florida) : Wikipedia Foundation, , last modified on 10.2006 [cit. 2011-10-14]. Dostupné z WWW: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Hoverflies_mating_midair.jpg>.
4. Foto: archiv autora – Makedonie: Pletvar: 10.7.2009
5. Soubor:Gulf Fritillary Life Cycle.svg. In *Wikipedia : the free encyclopedia* [online]. St. Petersburg (Florida) : Wikipedia Foundation, , last modified on 14.10.2011 [cit. 2011-10-14]. Dostupné z WWW: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Gulf_Fritillary_Life_Cycle.svg>.
6. File:Cerambyx cerdo up.JPG?uselang=cs. In *Wikipedia : the free encyclopedia* [online]. St. Petersburg (Florida) : Wikipedia Foundation, , last modified on 5.8.2010 [cit. 2011-11-29]. Dostupné z WWW: <http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Cerambyx_cerdo_up.JPG?uselang=cs>.
7. File:%D0%96%D1%83%D0%BA-%D0%BE%D0%BB%D0%B5%D0%BD%D1%8C%D0%B2%D0%B1%D1%83%D1%85%D1%82%D0%B5%D0%9B%D0%B0%D1%81%D0%BF%D0%B8_1.jpg?uselang=cs. In *Wikipedia : the free encyclopedia* [online]. St. Petersburg (Florida) : Wikipedia Foundation, , last modified on 12.1.2009 [cit. 2011-12-01]. Dostupné z WWW: <http://commons.wikimedia.org/wiki/File:%D0%96%D1%83%D0%BA-%D0%BE%D0%BB%D0%B5%D0%BD%D1%8C%D0%B2%D0%B1%D1%83%D1%85%D1%82%D0%B5%D0%9B%D0%B0%D1%81%D0%BF%D0%B8_1.jpg?uselang=cs>.
8. File:Lucanus cervus male Saarland 22.jpg?uselang=cs. In *Wikipedia : the free encyclopedia* [online]. St. Petersburg (Florida) : Wikipedia Foundation, , last modified on 13.5.2011 [cit. 2011-12-01]. Dostupné z WWW: <http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Lucanus_cervus_male_Saarland_22.jpg?uselang=cs>.
9. File:Ch%C3%AAne 04.jpg?uselang=cs. In *Wikipedia : the free encyclopedia* [online]. St. Petersburg (Florida) : Wikipedia Foundation, , last modified on 19.8.2007 [cit. 2011-12-01]. Dostupné z WWW: <http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Ch%C3%AAne_04.jpg?uselang=cs>.
10. Soubor:Draved-Skov-h%C3%B8jskov4.jpg. In *Wikipedia : the free encyclopedia* [online]. St. Petersburg (Florida) : Wikipedia Foundation, , last modified on 15.9.2009 [cit. 2011-12-01]. Dostupné z WWW: <<http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Draved-Skov-h%C3%B8jskov4.jpg>>.
11. File:Oberseite toter Hirschk%C3%A4fer.JPG?uselang=cs. In *Wikipedia : the free encyclopedia* [online]. St. Petersburg (Florida) : Wikipedia Foundation, , last modified on 12.6.2010 [cit. 2011-12-01]. Dostupné z WWW: <http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Oberseite_toter_Hirschk%C3%A4fer.JPG?uselang=cs>.
12. File:Lucanus-cervus-femininum-top.jpg?uselang=cs. In *Wikipedia : the free encyclopedia* [online]. St. Petersburg (Florida) : Wikipedia Foundation, , last modified on 21.7.2006 [cit. 2011-12-01]. Dostupné z WWW: <<http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Lucanus-cervus-femininum-top.jpg?uselang=cs>>.
13. File:Lucanus cervus2.jpg?uselang=cs. In *Wikipedia : the free encyclopedia* [online]. St. Petersburg (Florida) : Wikipedia Foundation, , last modified on 6.2004 [cit. 2011-12-01]. Dostupné z WWW: <http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Lucanus_cervus2.jpg?uselang=cs>.